

Цитувати так:

Лукіна Т.О. Тьюторство // *Енциклопедія освіти* / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В. Г. Кремень; заст. гол. ред. В. І. Луговий, О. М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, Л. Д. Березівська, І. Д. Бех, В. Ю. Биков, М. С. Гальченко, В. В. Засенко, С. А. Калашнікова, М. О. Кириченко, Л. Б. Лук'янова, В. Г. Панок, В. О. Радкевич, О. Я. Савченко, М. М. Слюсаревський, О. В. Сухомлинська]: 2-ге вид, допов. та перероб. Київ : Юрінком Інтер, 2021. – С.1029-1030.

Т.О. Лукіна

ТЬЮТОРСТВО (англ. *tutoring* – репетиторство, опікунство, наставництво) – це: 1) форма педагогічного супроводу учня (студента, слухача), спрямована на виявлення та розвиток його освітніх мотивів, пошук освітніх ресурсів для створення індивідуальної освітньої програми; 2) спосіб педагогічної діяльності, що полягає у супроводі та спрямуванні самостійної навчальної діяльності слухача відповідно до його індивідуальної освітньої траєкторії; 3) технологія індивідуального супроводу процесу освоєння певної діяльності.

Тьюторство зародилося у часи Стародавньої Греції як неформальний і неструктурований метод навчальної допомоги. Подальшого розвитку зазнало при виникненні так званої тьюторської системи в Оксфордському та Кембриджському ун-тах у XIV ст. і найбільшого поширення зазнала в англійських педагогічних коледжах. Пізніше дана система навчання застосовується в Гарвардському, Принстонському та інших університетах, іноді в коледжах. Проте тут вона використовується в основному при підготовці студентів до іспитів. У наш час з розвитком освіти впродовж життя тьюторство як спосіб доповнення формальної освіти активно розвивається. Воно набуло нового змісту і використовується при реалізації дистанційної форми навчання у закладах вищої освіти, на курсах підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів у системах післядипломної та неформальної освіти.

Основними учасниками тьюторської системи навчання є тьютор (наставник, репетитор), головним призначенням якого є створення індивідуальної освітньої програми. Тьютор виконує як традиційні функції вчителя, так і нові, пов'язані з принципово зміненими умовами організації навчального процесу: консультанта, що проявляється у наданні порад та реалізації інформаційній підтримки учня (студента); менеджера, яка полягає у допомозі організації навчання і комунікації між учасниками освітнього процесу, їх мотивації; фасилітатора, що виражається в налагодженні та підтримці інформаційних зв'язків і взаємодії між учнями (студентами, слухачами) та іншими учасниками системи освіти, у врегулюванні різних проблем, розв'язанні конфліктів, адаптації до нових форм навчання. Сьогодні набуває поширення тьюторинг як метод індивідуальної турботи про підопічного, що базується на взаєминах «майстер-учень», та завдяки інтегрованому підходу до розвитку людини має на меті повну реалізацію її потенціалу.

Лит.: 1. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Київ, 1997.
2. Літовка О. П. Тьюторство як професійно-педагогічна позиція майбутнього вчителя // Сучасні педагогічні технології підготовки майбутніх учителів в умовах ступеневої освіти: матеріали регіон. наук.-практ. конф. Стаханов: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. С. 202- 208. 3. Лукіна Т.О. Тьютор. Енциклопедія освіти / гол. ред. В.Г. Кремінь. Київ: Юрінком Інтер, 2008. С. 924. 4. Лукіна Т.О. Тьюторство. Освіта дорослих: енциклопедичний словник / за ред. В.Г. Кременя, Ю.В. Ковбасюка. Київ: Основа, 2014. С. 431.